

21. 10. 2014

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Rozhodování statutárního orgánu formou „per rollam“

Pro chod mnohých obchodních korporací bývá zcela běžné, že své každodenní záležitosti řeší mimo sídlo společnosti. Členové představenstev akciových společností i jednatele společností s ručením omezeným často pobývají mimo sídlo společnosti i mimo ČR, což jim brání v osobní účasti na zasedání orgánu společnosti.

K tomu, aby nedošlo k ochromení společnosti v každodenním rozhodování, slouží možnost rozhodování statutárních orgánů společností v písemné formě nebo s využitím technických prostředků, v praxi často označované jako „rozhodování per rollam“ (odhlédneme-li od definice pojmu „per rollam“ a otázky, jaké případné formy hlasování lze či nelze pod tento pojem podřadit).

Rozhodování per rollam mimo zasedání orgánu

Typickým příkladem rozhodování orgánu per rollam je rozhodování orgánu mimo své regulérní zasedání. Jde běžně o situace, kdy je nutné bezodkladně rozhodnout o určité záležitosti obchodní korporace a není zde prostor k tomu, aby mohlo dojít k projednání věci na řádném zasedání orgánu.

Jak vyplývá z ustanovení § 158 nového občanského zákoníku, podmínkou pro možnost takového rozhodování je, že zakladatelské právní jednání (tj. v případě akciové společnosti její stanovy) tuto možnost výslovně připustí. Zakladatelské právní jednání přitom musí popsat způsoby, jakým takovéto rozhodování per rollam může proběhnout. Právní úprava obecně připouští rozhodování v písemné formě (tedy poštou) nebo rozhodování s využitím technických prostředků (prostřednictvím internetu, e-mailu, chatovacího programu, telekonference, videokonference apod.).

Současná právní úprava (oproti původní úpravě obsažené v obchodním zákoníku) nově nevyžaduje souhlas všech členů orgánu s přijetím rozhodnutí formou per rollam. Protože však společnosti často doslovně opisovaly původní právní úpravu ve svých stanovách, lze předpokládat, že podmínka souhlasu všech členů orgánu bude v mnohých společnostech i nyní vyplývat z jejich zakladatelských právních jednání.

Pokud jde o zkoumání kvóra, tj. většiny potřebné k účasti na zasedání „na dálku“ a většiny potřebné k přijetí samotného rozhodnutí, platí víceméně tatáž pravidla, jako je tomu v případě účasti a rozhodování na regulérním zasedání orgánu.

Jak je to s rozhodováním per rollam přímo na zasedání orgánu?

Na rozdíl od možnosti rozhodování per rollam mimo zasedání orgánu se v právní teorii objevily názory, že současná právní úprava neumožňuje hlasování v písemné formě nebo s využitím technických prostředků přímo na zasedání orgánu společnosti (ať už jde o zasedání představenstva nebo dozorčí rady společnosti).

Argumentem k tomuto závěru je zejména srovnání slovosledu a na to navazujícího jazykového výkladu původní úpravy dle § 66 odst. 4 obchodního zákoníku a § 158 odst. 2 nového občanského zákoníku. Dalším argumentem je výklad ustanovení § 156 odst. 1 zákona o obchodních korporacích, které byť hovoří o „jiné účasti většiny členů“, váže tuto jinou účast k usnášeníschopnosti orgánu, tj. k otázce, zda orgán disponuje dostatečným kvorem k přijímání příslušných usnesení a nikoli k samotnému hlasování. Na to pak navazuje novinka v podobě možnosti, aby člen orgánu zmocnil pro jednotlivý případ jiného člena téhož orgánu, aby za něho při jeho neúčasti hlasoval. Pokud bychom přijali tento výklad, znamenalo by to, že člen orgánu se může zasedání orgánu účastnit např. prostředky sdělovací techniky (pro účely kvora se považuje za přítomného), ale nemůže hlasovat prostřednictvím prostředků sdělovací techniky (resp. jedinou možností je, aby zmocnil svého kolegu, který je osobně přítomen na daném zasedání, k určitému hlasování).

Byť shora uvedený výklad může mít své hlubší opodstatnění, domnívám se, že takový výklad nejenže neodpovídá úmyslu zákonodárce, ale ani nijak nevychází vstříc dlouhodobé praxi. Dle mého názoru zde není racionální důvod, proč by nová úprava měla možnost hlasování prostředky sdělovací techniky na zasedání orgánu vylučovat. Ustanovení § 156 odst. 1 zákona o obchodních korporacích a pojem „jiná účast“ by měla být vykládána nikoli ryze v souvislosti s usnášeníschopností, ale se samotným rozhodováním, resp. hlasováním osobně nepřítomného člena na zasedání orgánu. Proti tomuto závěru nelze argumentovat ani zavedením institutu zmocnění jiného člena orgánu k hlasování za nepřítomného člena na zasedání kolektivního orgánu. Lze totiž předpokládat, že účelem této úpravy bylo připustit možnost zastoupení v případě, kdy se člen orgánu nemůže účastnit zasedání orgánu ani prostřednictvím prostředků sdělovací techniky.

Jako i v případě dalších otázek vzniklých v souvislosti s přijetím nové právní úpravy, i zde bude nakonec rozhodující, jak tuto otázku posoudí soudy, například při rozhodování o náhradě škody způsobené obchodní korporací členem jejího statutárního orgánu.

Obdobně jako v případě rozhodování per rollam mimo zasedání orgánu společnosti, je i u hlasování per rollam přímo na zasedání orgánu vhodné, aby zakladatelské právní jednání obchodní korporace přesně specifikovalo podmínky účasti nepřítomného člena na zasedání orgánu společnosti a formy možnosti hlasování prostředky sdělovací techniky na zasedání orgánu společnosti.

Ondřej Caska,
advokát

[VEPŘEK CASKA VLACHOVÁ advokátní kancelář s.r.o.](http://www.veprek-caska-vlachova.cz)

Husova 242/9
110 00 Praha 1

Tel.: +420 222 220 775
Fax: +420 222 220 804
e-mail: info@vcv.cz

Další články:

- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Silná koruna: jaké dopady má posilující koruna na české firmy](#)
- [Problematické aspekty změn v úpravě odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku](#)